

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Leonardi Lessii E Societate Iesv Theologi. In D.
Thomam De Beatitudine. De Actibus Humanis. De
Incarnatione Verbi. De Sacramentis Et Censuris.
Prælectiones Theologicae Posthumæ**

Lessius, Leonardus

Lovanii, 1645

Dvb. 12. Vtrum Christus nobis meruerit remissionem culpæ, & pœnæ
æternæ, & oratiam iustificationis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72898](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72898)

lib. de Captiuit. tract. 2. cap. 2. art. 4. pag. 26. & sequentibus, & Ruardus art. 6. Insinuat etiam Sasbourn in 1. c. ad Ephes. Idem docent Siluester Ferrariensis in lib. 4. contra Gentes cap. 55. & Capreolus in 3. dist. 18. qui etiam motum Fidei, Spei, & Charitatis, quatenus sunt informes, & dispositio remota ad gratiam, dicit non esse ex Christi meritis: vt autem procedunt ab habitibus Theologicis, & vt sunt dispositio concomitans, esse ex Christi meritis. Quæ distinctio iure refutatur à Siluestro. Motus enim Charitatis numquam potest esse informis, aut dispositio remota; sed semper est cum gratiâ, & dispositio propinqua in conuersione.

Capreolus.

Verius affirmatur de omni dispositione propinqua & remota ad Iustificationem.

ex Scriptura.

Altera sententia est huic contraria, scilicet omnem dispositionem ad iustificationem, siue propinquam siue remotam, nobis ex Christi meritis conferri. Colligitur ex D. Thoma supra quæst. 8. art. 3. ad 2. & qu. 7. art. 9. Et fuse docet Andreas Vega lib. 4. in Tridentinâ per multa capita, & Calalius lib. 1. De quadripartita iustitia c. 4. & alij.

Probat, Ioan. 15. v. 5. Sine me, inquit Christus, nihil potestis facere: ergo nec præparare nos ad iustitiam; vt colligit ex illo loco Conciliû Araucanum cap. 7. ad Ephesios 1. v. 3. Qui benedixit nos omni benedictione spiritali in caelestibus in Christo; vbi illud, in Christo, nihil potest commodè significare, nisi per Christi meritum: ergo omne donum spirituale pertinens ad cœlestia, datur ex Christi merito. 2. ad Timoth. 1. v. 9. Qui vocauit nos vocatione sua sancta, non secundum opera nostra, sed secundum propositum suum & gratiam; quæ data est nobis in Christo IESU ante tempora secularia: vbi significat gratiam vocationis nobis ab æterno esse præparatam in diuino proposito, ob Christi merita. Ad Philip. 1. v. 29. Vobis donatum est pro Christo (id est Christi merito, vt exponit Anselmus, & insinuat Concil. Araucanum cap. 25.) non solum vt in eum credatis, sed vt etiam pro ipso patiamini: ergo fides est ex Christi meritis. Ioan. 1. v. 17. Veritas per IESUM Christum facta est, id est, vera fides, vt exponit D. August. in istum locum: non tantum vt per Doctorem, sed etiam vt per auxiliatorem; vt Augustinus probat ibidem Tract. in Ioannem. Hinc Christus Ioan. 10. v. 9. dicitur Ostium, quia per ipsum datur fides, quæ est ianua salutis. Et sanè mirum esset ipsum tantum operari in docendâ fide posuisse, si eius donum nobis non meruisset.

Probat de Fide.

Cur Christus dicitur ostium.

Ex Concilijs.

Probat, Secundò, Ex Concilijs. Concilium Mileuit. cap. 4. dicit, Scire quid facere debeamus, esse donum Dei per Christum. Idem docet Araucanum locis citatis nempe cap. 7. & 25. Concilium Tridentinum sess. 6. cap. 5. expresse docet exordium iustificationis, quod est à gratia præueniente, & à prima vocatione, esse ex Christi meritis. Omitto alia: nam videtur communis Ecclesiæ sensus, quæ cum petit aliquod auxilium gratiæ siue præueniens siue subsequens, semper per Christum petit.

42 Probat de dispositione alij.

Probat, Tertiò, Ratione: Ac primò, de vltimâ dispositione est communis omnium sententia: quia cum hac infallibiliter coniuncta est iustificatio: ergo si vltima dispositio non esset ex Christi meritis, neque iustificatio esset ex ipsius meritis: quod est apertè contra Scripturas. Confir. Primò, quia si homo suis viribus posset habere

vltimam dispositionem, posset etiam suis viribus parare iustitiam: ergo si posset illam habere sine Christi meritis, etiam iustitiam posset sine eius meritis habere. Cõfirmatur Secundò; Quia eiusdem est introducere formam, & ad illam vltimò disponere, quando agens est perfectum. Ergo si vltima dispositio datur, non ex Christi merito, sed ex purâ Dei misericordiâ, etiam iustificatio ita dabitur.

Secundò, Idem probatur de dispositionibus remotis. Primò, Quia tota iustificatio, prout accipitur in Scriptura, est ex Christi merito; vt statim ostendemus; sed hæc includit omnes dispositiones, sicut generatio includit omnes præparationes: ergo omnes dispositiones sunt ex Christi meritis. Secundò, Qui meretur alteri finem, meretur omnia necessaria ad illum: sed Christus meruit nobis iustitiam: ergo omnes præparationes ad illam necessariae. Tertiò, Cur Deus non conferat has dispositiones ob Christi merita? cum eius meritis sint debita, & hic modus sit perfectior: nam sic ex misericordiâ & iustitia conferentur, & magis demonstrabitur efficacia Christi meritorum. Nam non solum poterit influere in ea quæ actu sunt membra, vt sunt omnes qui habent fidem; sed etiam in ea quæ adhuc remota sunt à suo corpore, quæ poterit efficere sua membra; vt rectè docuit D. Thom. supra quæst. 8. art. 3.

Probat de dispositionibus remotis.

In quo notandum est discrimen Christi & Adami: licet enim in eo conueniant quòd sicut Adam non potest infundere mortem peccati, nisi homini ex ipso genito: ita similiter Christus non infundat vitam iustitiæ, nisi in regeneratum ex ipso: tamen in hoc differunt, quod generatio Adami sit naturalis, & ideo neque ipsa, neque id quod ad eam disponit, est ex demerito Adæ, sed solum peccatum. Regeneratio autem ex Christo, est spiritalis; & ideo tam ipsa, quàm dispositio ad ipsam, est ex Christi merito.

Discrimen inter generacionem ex Adamo, & regeneracionem ex Christo.

Dices; Istæ dispositiones sunt actus liberi: quomodo ergo dantur nobis ex Christi meritis? Respondeo; Quatenus pendent ex gratiâ excitante & adiuuante, quæ dantur ex Christi meritis. Quo modo etiam bona opera dicuntur dona Dei.

DVBIVM XII.

Virum Christus meruerit nobis Remissionem Culpa, & Pœne æternæ; & Gratiam Iustificationis?

Respondeo & Dico Primò, Christus satisfecit pro culpis omnium hominum, & meruit illarum remissionem. Est fide tenenda. Isaia 53. v. 6. Posuit in eo Dominus iniquitatem omnium nostrum. Ad Titum 2. v. 14. Dedit semetipsum pro nobis, vt nos redimeret ab omni iniquitate. 1. Ioan. 2. v. 2. Ipse est propitiatio pro peccatis nostris; non pro nostris autem tantum, sed etiam pro totius mundi. Vnde patet eum quoque satisfecisse pro peccatis eorum qui præcesserant, qui etiam ad mundum pertinent. Et confirmatur, ad Rom. 3. v. 25. vbi ex professo probat neminem vmquam potuisse iustificari ex operibus legis, Quem, inquit, proposuit Deus propitiationem per fidem in sanguine ipsius in remissionem præcedentium delictorum. Ad Heb. 9. v. 15. In redem-

43 Meruit remissionem culpæ.

In redemptionem earum praevocationum, quae erant sub priori Testamento. Vide D. Augustinum lib. de Perfectione iustitiae, circa medium, & sub finem: & toto libro primo de Peccatorum meritis & remissionibus, praesertim cap. 27. & lib. 2. de Gratia Christi cap. 25. vbi id probat de ijs qui ante Christum fuerunt. Ratio est, quia Christus est redemptor generis humani: redemptio autem potissimum consistit in liberatione à captivitate peccati. Confirmatur; Christi meritum & satisfactio ad hoc fuit sufficientissima; & Deus ex parte sua vult omnes homines saluos fieri: ergo oportebat vt ad omnium delictorum abolitionem, tamquam causa vniuersalis & ex se sufficientissima, referretur. Sicut sol institutus est ad omnes illuminandos. Contra hanc veritatem errauerunt Pelagiani qui docebant Christum exemplo & doctrina dumtaxat profuisse hominibus. In quo errore fuit etià Petrus Abaliardus, vt refert D. Bern. epist. 190.

Error Pelagianorum.

2. Pœna aeterna.

Dico Secundò; Christus etiam satisfecit pro pœna æterna, eiusque meruit remissionem. Patet ex dictis, nam remissa culpa simul remittitur hæc pœna.

44. Culpam venialium.

Dico Tertiò; Etiam meruit nobis remissionem peccatorum venialium, & pœnæ respondentis, & pro his satisfecit. Insinuat Concil. Trident. sess. 14. cap. 9. vbi dicit nos flagellis temporalibus patienter toleratis, per Christum posse satisfacere. & Can. 14. *Si quis dixerit satisfactiones, quibus penitentes per IESVM Christum peccata redimunt, non esse cultus Dei, anathema sit.* Et probatur ex 1. Ioan. 1. v. 7. *Sanguis eius emundat nos ab omni peccato.* Ratio est; Quia meruit nobis omnia ad vitam æternam necessaria. Dices; Animæ in purgatorio satisfaciunt pro pœnâ temporali, & tamen non ex Christi meritis. Respondeo; non propriè satisfaciunt, sed satisfatiuntur quantum debent: non enim ibi est remissio, sed iusta totius debiti solutio seu potius elutio. Quando tamen iuuantur suffragijs Ecclesiae, tunc ex Christi meritis & satisfactionibus fit eis remissio.

Anima in purgatorio pro venialibus satisfatiuntur.

45. Meruit Primam Gratiam iustificationis hominibus post lapsu Adæ.

Dico Quartò; Christus etiam meruit omnibus hominibus Primam Gratiam Iustificationis, quæ post lapsum Adæ alicui concessa fuit. Est fide tenenda. Ad Rom. 5. v. 18. *Sicut per vnius delictum in omnes homines in condemnationem: Ita per vnius iustitiam in omnes homines in iustificationem vita.* Idem docet totâ epist. ad Galatas, & ad Roman. 3. 4. 5. Sequitur ex dictis; Quia remissio culpæ mortalis & originalis non fit nisi per gratiam iustificationis; huius enim est effectus formalis. Si ergo meruit nobis remissionem culpæ, scilicet effectum formalem; etiam meruit nobis ipsam formam per quâ fit hæc remissio. Sicut qui est causa expulsionis tenebrarum, est causa luminis, quo formaliter tenebræ pelluntur.

Hæc omnia immediatè Christus nobis meruit.

Circa prædicta aduertendum; Christum meruisse nobis remissionem peccatorum & iustificationem, non solum mediatè & remotè, quatenus meruit nobis auxilium præueniens, & concomitans, quo auxilio excitemus in nobis amorè Dei & contritionem, per quæ peccatum expellatur & iustitia conferatur: sed etià immediatè, vt Scripturæ citatè satis indicant. Ratio est; Quia remissio peccati non fit formaliter per ipsam contritionem, sed est nouum Dei beneficium, quod Deus ob Christi merita promittit ijs qui peniten-

tiam agunt; vt patet Ezechiel. 18. & 33. Vnde contritio est tantum dispositio ad peccati remissionem. Verùm de hoc plura in Tractatu de Gratia q. 114. & infra de Sacramento Pœnitentiæ.

Dices Primò; Ad Rom. 3. & 4. dicimur *Gratis iustificari*: ergo non ex meritis Christi. Respondeo; *Gratis*, respectu nostri; Quia non ex nostris meritis: non tamen gratis respectu Christi; sed ex iustitiâ. Quod enim nobis est gratia, ipsi est merces.

46. Resoluitur argumentum.

Dices Secundò; Ergo Christo fit iniuria, quòd non omnibus detur remissio, & donum iustificationis. Respondeo Negando Consequentiam: Quia non meruit, siue non intendit mereri vt absolute & immediatè hæc conferantur; sed ijs quibus merita ipsius debite applicarentur; iuxta ipsius ordinationem, & diuinæ providentiæ dispositionem. Sicut enim Concilium Trident. sess. 6. cap. 7. ait, *Nemo potest esse iustus, nisi cui merita passionis Domini nostri IESV Christi communicantur*: communicantur autè secundum se, & quasi prius naturâ, quàm operentur; partim per Sacramenta, si ritè simus dispositi; partim per contritionem.

Dices Tertiò; Ad Rom. 4. v. 25. *Iustificatio tribuitur resurrectioni, in qua nullû fuit meritum: Mortuus est propter peccata nostra; resurrexit propter iustificationem nostram.*

Respondeo; Non vt suâ resurrectione mereretur nostram iustificationem; sed vt fidem suæ diuinitatis in nobis confirmaret, sine quâ non poteramus iustificari. Vide D. Augustinum lib. 16. contra Faustum cap. 29.

DVBIVM XIII.

Vtrum Christus meruerit nobis suorum meritorum Applicationem?

Notandum est, Christi merita dupliciter nobis applicari. Primò, Immediatè per Diuinam misericordiam; quando datur nobis gratia præueniens, sine vilo Sacramento, aut dispositione nostrâ ad eam necessariâ. Secundò, Mediatè: Interuentu Sacramenti, vel cõtritionis, vel actus meritorij, aut satisfactorij. Nunc Dubium est: Vtrum sit ex Christi meritis, quod huic detur talis vel talis gratia præueniens, quod applicetur ei Sacramento, &c. Quidam putant hoc non esse ex Christi meritis, sed ex solâ electione diuinâ.

47. Duplex Applicatio.

Sed dicendum est, Longè probabilius esse etiâ hanc applicationem esse ex Christi meritis. Probatur Ioan. 17. vbi Christus singulari modo orat pro prædestinatis: ergo singulari modo sua merita pro ijs obtulit. Et confirmatur; Quia in primo instanti suæ conceptionis, ante omnem actum liberum humanæ voluntatis, præuidebat quibus secundum diuinæ providentiæ ordinationem, suæque voluntatis dispositionem, sua merita forent applicanda; nam præuidebat omnia futura: ergo etiam in primo actu libero poterat merita sua pro his singulari modo offerre, petendo à Patre, vt ita fieret. Vnde prius erat secundum rationem & intelligentiam merita applicari, quàm ipsum hanc applicationem mereri, licet applicatio in executione esset posterior. Non enim est imaginandum, Christum ita meruisse applicationem, quasi per meritum suum meruerit ordinationem rerum & communis providentiæ dispositionem.

Christus etiam meruit.